

PETRI
PAPEI SA
MARITES CO'
MOEDIA DE SA'
maritano Euan'
gelico.

Vaneunt Antuerpiæ sub
interfignio Rubri
Castri.
ANNO
1539.

ERVDITISSIMOQVE DOMINO
DOMINO IOANNI FALLVELIO,
Præposito Formosellano, Petrus
Papeus, Salutem dicit
plurimam.

Ræclarè & velut ab humanæ sapientiæ oraculo dictum est, tñ humanissimè, hanc viam ad gloriam esse proximam & quasi compendiariam: si quis id ageret, vt qualis haberi vellet: talis esset, quum enim vultus sit quædam mentis imago & tacitus sermo: animi bene compositi splendor in vultu se explicans, faciliè in hominibus sui amorem excitat: nimirum virtute sibi conciliante, & superiorum & hominum animos. Quam rem audio superiorem præpositum adduxisse: vt te cooptaret atq; inauguraret in collegium dignitatis suæ. Hoc etiam humanos omnes, hoc est Philologos bonarum literarum cultores, ad te amandum, colendum, suspiciendum compellit. Quapropter ego, tametsi ne semipagani quidem nomen agnosco, ad sacra tua adferre ausus fui carmen nostrum, id est Samariten Comædiam inconditam rudemque. Sed quia actionem eius præcipitamus, perendie enim hoc est, postridie natiuitatis Baptistæ agere constituimus, celeriter amplitudini tuæ mittere fuit in animo. Vt si, qui est candor humanitasq; tua, ludos nostros præsentia tua cõdecorare videatur, instructor adsis.

Si comiter accipis, erit quòd gaudeam: Si despicias, disscam non adeò temerè ad tam luculentos viros profilire, sed intra meâ me pelliculam continere. Vale. Ex athenæo Meniniano, decimo Calendas Iulias. Anno salutis humanæ, sesquimillesimo trigesimo septimo.

DRAMATIS PERSONÆ.

Megadorus	Senex
Diabolus	Leno
Hedylogus	Seruus
Guio	Parasitus
Sarcophilis	Meretrix
Cupido	} Latrones
Bacchus	
Mars	Adolescens
Aegio	Pædagogus
Eubulus	Seruus
Dromo	Hospes
Stabularius	Adolescens
Samarites	
Sacerdos	
Leuita	

DE SAMARITANO.

ARGUMENTVM

Trimetri

A Doptatum Aegionem à Megadoro, illicit
 In amorem Sarcophilie diabolus, opera
 Gulonis atque Hedylogi, quo meretricula
 Potiatur adolescens: defexit Hierusalem,
 Petit hierichontem, cadit in latrones miser
 Disposatur mactatur dire vs, ue ad necem
 Iacet relictus semiuuius in via
 Viant illac Sacerdos & Leuita, sed
 Medicamen non adhibent: quia vacui oleo erant
 Verum Samarites illac conficiens iter
 Aegro benefacit, vehit in diuersorium
 Pandotheo tradit curandum, & curam ipse agit.

PROLOGVS

Q Via Pædotribæ est non literis, sed moribus
 Bonis potissimum instituere suum g regem:
 Ad conscribendum Samariten animum appuli:
 Blanditias & gulam vt fugiant: si sapere auent
 Qui illic stat Ægio, in latrones incidet
 Elusus ab Hedylogo & Gulone, sic Adam
 Peritit gula, dolo serpentis, habens fidem
 Vxori. Cæterum vos adolescentuli
 Mei filioli, discipuli charissimi: hic
 Latetis in Ægionis persona. Si enim
 Nequiter agitis semel, in vobis non est situm
 Respicere: Talis opprimet vos calamitas
 Vt neq; sacrificia: neq; quantumuis sacræ
 Literæ queant vos inde eximere, nisi pius
 Samaritanus misertus infundat oleum
 Charismatis, hoc est gratiam almi spiritus,
 Ad vos reuertor spectatores candidi.
 Æquanimi estote: prodit in proscenium
 Megadorus, adoptati pater, hunc componimus
 Deo cum patre. Ægio homo est, Eubulus refert
 Rationem, cuius consiliis traditus homo est
 Studet diabolus inducere diuortium
 Quod vt efficit: perit homo, sed restituitur
A Christo operam date nobis per silentium.

Actus Primi scena prima Trimetri,
 & eiusdem rationis.

COMOEDIA

Megadorus senex.

Non dubium est quin salutem ignatus oderit
 Quin pessum eat, olim ego impurum illum diabolum
 Lenonem iniquum, pestilentem, pessimum
 Plagiarium, indignum facit, qui sic meum
 Adoptatitium mihi ephenum filium,
 Rerum imperitum, illicit in fraudes malas.
 Ipsum de hinc video præcipitem ferrier:
 Per prona perq; abrupta nimium lubrica.
 Parabam sedulo regnum, delicias, opes,
 Vxorem, amicos generetq; & potentia
 Claros, & ingens præ laute famulitium,
 Cultum, domum magnificam, rem lautissimam.
 Ambrosiam nectar & duraturum penum.
 Perpetuum in ævum: vt Cleopatraz cibos,
 Cupediaque opiparas, adiposas dapes
 Cereales mensas, ganeata siculaque
 Fercula, vel ymbas, vel potius dicas nihil:
 Præ illis meis quæ destinaram filio.
 Hæc parui si quis æstimet, addideram dies
 Non protoplasti, vel senis Mathusalem:
 Non Aesonis, vel Tithoni, vel Nestoris.
 Quis vita morbis, cladibus, doloribus
 Iactata vexata fuit exagitataque.
 Sed nostro in regno, morbis omnibus est loci
 Nihil, at vt his tantis præ commodis, miser
 Præuertat inepta poenitendaque gaudia.
 Diabolus illi illic inastig ia, id autor est.
 Hem flagitium hois, meæ atram familie
 Pestemque perniciemque, nostrum siccine
 Corruptere par est? sed virum decet grauem
 Animi impetum, & dolorem acerbum reprimere.

Actus primi scena secunda.

Trimetri eiusdem generis cum vno

Septenario Iambico.

Diabolus. Leno. Gulo. Parasitus.

Diabolus.

Equid portenti nostris adfulget oculis,
 Videretur ex eorum me hercle quidem grege,
 Qui illudunt callide homines sycophantus,
 Vt appido detrimentosa est improbo
 Homini, lubrica lingua? Gulonem summum meum

Ladoris

DE SAMARITANO.

Lædoria pene imprudens perstrinxeram.
 Gul. Vach coruos albos, & nigros cygnos] videre erit
 Leporem nunc capiet cancer, nunc aurum pluet,
 Et quicquid est optabile euax. Diab. Quur? Gul. Quia
 Prisca reuoluuntur tempora, seculum aureum
 Recurrit, Saturnus redit. Diab. Optem Delium
 Natatorem, aut Appollinem, siue Oedipum:
 Qui perplexos enarret gryphos mihi tuos.
 Gul. Omnes modo agminatim virtutes polo
 Relapsæ, hominum omnium imbuent corda. Dia. Quid ita?
 Gul. Rogas? tu qui in calumniam trahis omnia,
 Et aliò vorsum semper dicta, factaque,
 Interpretaris, quàm quo fiunt, differis
 Grauem sententiam: belle euge philosophe,
 Vt grauius metuis & ciuilitur, ne qua temere
 Effutias, per ipsum reditura iugulum?
 Diab. Au pseudole, nequid opprobres: satis monet
 Similitudo. Attabas si ego tu. Munenius,
 Si tu Bithus, ego Bacchus, trahimus idem
 Iugum ex æquo. Gul. Vera loqueris, eodem ouo sumus
 Prognati, & in eodem ludo edocti simul,
 Farinæ sanè eiusdem, & consecranei.
 Diab. Graculus est graculo, Attabas Munenio
 Coniunctus, & vulpes vulpi, & lupus lupò.
 Gul. Hem sartor scelerum. Diabol. Au fator & messor criminum.
 Gul. Virtutis osor. Diabo. Sarcinator malitiæ.
 Gul. Veterator pessime. Dia. Dissidiâ & iurgiâ leges:
 Sed heus, inopinantes nos pend hic Aegio
 Oppressit, latius aliàs erit locus
 Connugandi: institutam fabulam interim
 Saltare pergamus, curemus scilicet
 Hierichontem petat, contempta Hierusalem.
 Gul. Rectè mones, tum erit insultationibus,
 Et contumeliis opportunus probe.
 Diab. Gymnasium fiet flagrorum & plagipatida.
 Gul. Deglubemus eum, usq; ad mortem multabimus.
 Diabol. Tace, ne insidiæ oboleant: lupus in fabula est
 Insidiæ manifestæ cadunt fere irritæ:
 Sed captemus, quid secum solus musstet.
 Gul. Tu illuc concede, huc me illatebrabo ego firennue.

Actus primi.
 Scena tertia,

COMOEDIA

Ægio adolescens

Miserum me, quem seuerus tam miseris modis
Pater afflicet, me iuuenem amœnum & cupidum
Vult alienum esse omnibus amœnitatibus

Amœna amœne quas adolescentia
Fert. Iure vetet eodem, ignire ignem igneum, &
Fame famentem famere, atq; siti torrida
Sitientem prohibeat sitire, sed & vetat
Mandar ieiunio macere, & inedia
Fraudare genium, gemere, opes profundere
Ægis erogare, bene velle, & etiam
Benefacere tam inimicis, quàm suauibus
Amicis indiscriminatim præter hæc
Hydroposiam chameuniam, abstinentias
Vigilias, c ilicia iugeis præscribit preces
Velim excussum hoc tam intolerabile iugum meis
Humeris, feram ne tam duri imperium patris &
Non faciam, non feram, æternum valeat pater
Catontana cum disciplina, mea
Nil refert: verum enimvero prope dum intuor
Nimium impudenter videar facturus, patris
Iniquæ haud sunt leges, at apprime vtilis
Illis parantur defecata gaudia, ac
Solida consortia diuum immortalium.
At quam libido fert voluptatem hominibus
Quum pœnitenda est: tum felle vberima scatet
Boni quippe omnis enericulum & ouium
Esca est malorum nodo explicabili

Illaqueans incautos nimis ach miseris modis

Actus primi scena quarta

Octonarij Iambici.

Diabolus. Leno. Gulo. Parasitus.

Diabolus.

E Hem ganeo. Gul. Ehem lurco. Diab. pure pute sycophanta.
Gu. Eho

Cedo quid Philosophi illum esse censes. D. hem sui gustum
Ingenij, etiam si anguilla sit pressabimus, tenebimus
Folio vt aiunt ficulno. G. E massa nullo se expediet dolo,
Vt vt palpitet & luctetur & omnes scrutetur rimulas
Dia. Titubantem de gradu deturbabimus horrida dein mala
Coniciemus. G. Reuerbere videlicet hominē, hem graues cate
Loquitur sententias, putes philosophum. Di. tertius est cato

Pictais

DE SAMARITANO.

Pietatis vltor, vach cultor volo dicere, in æquo labilis,
 Dico stabilis, in fragitiis alacer. O ho iterum acer puto
 Vt sæpe pecco lingua incauta mentem præcurrit. Gul. Age age
 Dia. vitri impetus, ceu cautes fluctus maris inconcussa, reicit
 Solidam super petram fidei, edicauit solerter domum,
 Quæ nec turbine, nec aquis torrētibus, aut ruitātibus imbris
 Pulsata cadat. G. Sanè verò. Dia. Quid super arenam ais scelus?
 Gul. minime verò. Di. Probè nunc quidem at illum Thalerē ins
 stantibus

Doctisq; canibus compellemus in plagas, sed tempus hinc
 Negotio est legendum, nunc Eubulo iunctus est suo,
 Propterea adhuc nostræ sunt contrahendæ in arcum copiar,
 Atq; instruendæ vt opportuniore dimicent loco.

Actus secundi Scena prima

Aegio Adolefcens Eubulus Pædagogus.

Scizontes

Aegio.

D iabolon Eubule animo dixtin intento
 Meam in fraudem? Eu. Admodi. Eg. Qui raptet a flicet,
 Extingat me? Eub. Sic. Aeg. In me patris ingentes
 Deriuet iras? Eub. Oppido fludet te ex hac
 Hierusalem elicere, ex pace bona, in amentem
 Hierichonta hoc est extremas in erumnas
 Vbi luctus fremitus, meror, calamitas, angor
 Et facier: nisi caues specie boni. Aeg. terres
 Me. Eub. Terribilis profecto est eius immane
 Ingenium sanguinis atq; cladis humanæ est
 Infatiabile, proin monui & denuo edico
 Proteffor, denuncio, caue sis, quasi dirum
 Anguem effuge, quasi pestem morte præfenti
 Grassantem subdolos, vaser, acer, astutus,
 Blandus, seuerus, comis, durus, instructus
 Paratus in omnia fraudis monstra, ceu proteus
 Varius, mentem obtinet polipodis, ignaris
 Attemperat se, & vt anceps aream spargit
 Dulcibus efcis: blanditias ille item obiectat
 Dum super inducat castes, & necet prædam
 Pusillanimes & studiosos voluptatum
 Sic irretit, magnanimos bile flagrante
 Percit, truditq; ad scelera mente cerita
 Alienat à se, hoc est à mente mortales,
 Quos captat, à deo profum auocat, quod dff

C O M O E D I A

Patri Megadoro pares: qui te adoptauit,
 Suumque dici, hac solum lege tantisper
 Vult: dum facias quæ te sunt digna: proch summe
 Deus, quam solida tibi parata, quam tuto in
 Loco tua fiat salus locata: sin firmas,
 Secusque inducis animum, vt audias illum
 Extemplo te abdicabit, pacta rescindet,
 Morreris: mors inobedientibus præsto est.
 Viue itaque, & illum auerfare, hæc pater mandat.

Actus tertij Scena secunda.

Senarij Iambici.
 Diabolus Leno.

ITa ne depingor? itan propinor? me ne iam
 Denique desistere incepto victum meor?
 Quin in maiores instabo insurgere dolos,
 Nec aperto decernam Marte: sed alia via,
 Aliaque meunda est ratio. Si quid te iuuat:
 Nec qua insidias succedit, frangier animo
 Miserum est: alia est tentandum, destinabitur
 Gulo atque Hedylogus vaser huic prouinciæ.
 Qui lenociniis, obsequiis, salibus, jocis,
 Facetiis, ludis, amœnitatibus,
 Virilis paulatim effringant robur animi,
 Post ego succenturatus, omnes machinas
 Adhibebo, nec denique labor erit irritus.

Actus secundi Scena tertia.

Octonarij Septenarij, & Senarij Iambici.
 Hedylogus seruus. Gulo parasitus
 Hedylogus.

QUam iniquè comparatum est, vt quibus minus sunt pro-
 speræ
 Res, vbi semel inclinarint ad mala, statim adglutinent
 Se contertim malæ res aliæ, calamitas adhæreat
 Calamitati, vt trahit annulus annulum, en ego deprimor
 seruili conditione, quæro, fero, refero, tundo, molo,
 Obsono, curso, circumcurso, vocatum eo adolescentulos,
 Concilio, adduco, delicias facio, excarnificante interim
 ventre: exin nequid vorem in fame: ablegor alio foras.
 Cyminum vt redij feritur, gliscit rixa, iurgium

Feruefcit

DE SAMARITANO.

Feruescit composito, calumnia mihi intenditur.
 Edundi pugni lorumque offeruntur, rapior & vlmeus
 Fio, vel si pugillus (quod rarum) atri obicitur panis, aut
 Vittati casei: oculis emilsiis mox me impetunt
 Configunt vultuosi, aiunt seruum bone frugi, qui edat
 Parce, laboret sedulo, vsque cantilenam hanc occinunt
 Parit fatias ignauiam, stultitiam, malitiam,
 Si vescor auidius: in ore bouem gerere, modestius,
 Si forte ligurio, fastidire me iurant simul
 Omnes, nunc præter hæc intolerabilia infortunia
 Latrante stomacho, hiantibus longè late ilium cauis
 Me Hierosolymam legauit herus diabolus: vt Aegio
 Nunc felix impulsore me mutet coloniam.
 De esu nihil, viaticum non dedit: insaniam,
 Quid potius faciam exenteratus extractus fame?
 Tum mordace excipit nostram dicitur inediam,
 Vt illam dii omnes eradicent serpitus
 Emolumento est famelicus, ait seruus venter artifex,
 Quid non effecit? coruos, picas, psittacos nostri subigit
 Sonare verba, varias meditando artes iubet extundere,
 Qui delicatè nutrit seruum: contumacem sentiet,
 Qui pereat funditus cum illa disciplina, hic dies
 Tertius est postquam ariditate crepito, ieiunio
 Conficior, fame tabesco, aridior pumice nam sitim
 Vt non Bacchus, Achelous facillè sedat, cæterum
 Fames molestus interpellator quàm vrit? nullum modum
 Didicit seruare venter ille improbus. Gulo. Hedylogum mihi
 dari in

Conspectum gestio, quo ex vsu vtriusque illud quod fiet,
 Cum eo colloquar. Hedylog. Est ne illic Gulo? certè est ô para-
 flatium

Columen salue. Gul. Hem gymnasium famis. Hed. O inedia
 Colonia, ecquid suboluit præda tibi? Gul. Nisi narium sagacitas
 Me fallit, olet. H. quid olet. Gu. quid oleat? Imperitus callidè
 Ludificandus iuuenis. Si id odoraris non pituitosus es,
 Nec reumatismo infestaris. Gu. Porro quasi piscis, itidem est
 Verriculo conuerrendus, & paulatim proliciendus in
 Amorem. Hed. Nihil est hic loci oscitantiae atque ignauiae,
 Sic est hominis animus formatus, & fictus probe
 Philosophicis sententiis: nisi vulpina circumuenis
 Techna, magis egeris, vt qui perito tendit retia.

Gul. Intellego primum mens eneruanda, deartuandaque est,

Saſua

C O M O E D I A

Safua mente, in munito est constituta homini falus
 Efforminata verò it pessum momento leuifsimo
 Hed. Ita res est deliciis & palpis percutiendis est, proin
 Afsimulabo præftigiatorem, circulatoris mihi
 Personam sumam, iocularis effutiam sales
 Profitebor artem theffalicam carminibus, herbis fascino
 Nihil non pollicebor tamen orationi tum vide vt
 Subferuias appofite, si partes præftas rectè tuas
 Verba dabimus, facili vtemur ad escariam rem commodè
 Te attempera, vtq; ventus fuerit exin velum verteris
 Gu. Vtramq; in aurem dormi curabitur, vt ar foro
 Actus fequundi Scena quarta
 Senarij omnes.

Aegio adolescens *Eubulus*

Aegio.

A Rectè qui habetur filius, pro incommodo
 Paruo quod nunc est, commoditates sentiet
 Post olim solidas, grauidasq; suauifsimis
 Venustatibus, hoc pro me imprimis adducit: vt
 Patris feram imperium, in officio me hoc tenet
 Vehementi auctoramento, verbis consequi
 Nequeo, quantopere trahat paternus candor, &
 Quam gerit erga me sollicitudinem piam.
 Quod patrium est inuitat, monet obsecrat dein
 Interminatur, iterum promittit bona
 Daturum in officio manenti. Itidem mala
 Cumulatifsima capturum me: si à munere
 Discedo filij. *Eub.* Viso quid agat *Aegio*
 Sed eccum, perquam opportunè te quærìto
 Quis agis? *Aeg.* In cogitatione heret animus
 Atq; in pauore. *Eub.* Multis expedit in metu
 Esse, beatus qui semper est pauidus, tamen
 Quid est quod maceras te? *Aeg.* Grauius territas
 Inculcas, obtundis, de eadem sepius
 Re, nescio quam aduersum me fingi fabricam
 Versare diabolum in caput meum dolos
 Metuenda verba blanda, nequaquam aspera.
Eub. Rectè sane, quandoquidem veluti toxicum
 Auro gemmâq; haud in fictilibus vrceis
 Bibitur, idq; ora poculi circumlita
 Melle, ita animi venenum præfens dulcibus
 Latitat in verbis, in picto testorio

Sermo.

DE SAMARITANO.

Sermo blandi præferunt imaginem
 Benvolentis animi, sed furtim destruant
 Mentem atq; omne bonum, hinc delicia, ludicri,
 Libidines illecebræ, propulsanda ei
 Suis qui rebus ritè consultum velit.
 Aeg. Isthæc res est, verum male me habet, quod quasi
 Mali præfagus instantis, toties ais,
 Nisi cauteo fucum: os si sublinitur mihi
 Deciderim gratia, in me cudetur faba
 Nec, quod durum apprime est ingenuo homini suam
 Solum pro delectamento, aut ludibrio: at
 Male multabor miser, tunc dar odiosus
 Ptifana in pila, feriente pilo desuper.
 Eub. Cautè est opus, ne tanti particeps mali,
 Tam inamabili hæreas, (vide cautim) in luto.
 Aeg. Abiit, eandem cantionem recinuit.
 Vach toties officij memorem moueriet?
 Men futelis posse capi sicophantice?
 Apage, haud capiar quidem: obfirmavi animum adeo
 Et præmuniui, in portu tutus nauigo

Actus tertij scena prima.
 Senarij Iambici & Trochaici.
 Gulo parasitus.

VT nunc hominum est fides, par est quæstum ad suum
 Vnumquemque esse attentum, vigilem, callidum
 Seruare si cuiquam datam pergis fidem
 Ad rastro tua actutum res redierit, teres
 Digitalo salinum, ego sum mihi met proximus
 Per fas nephas si possum prospiciam mihi.
 Parare studebo chænicem etiam incommodo
 Hedylogi, nec quicquam verbis eius subseruiam
 Aduersum eum volens prudensque conferam
 Orationis aciem, atque aduersabor sedulo.
 Si facio rem, dentibus si quod molant paro
 Ille nihil feret patiarque me vel ringier.
 Si non progreditur institutum sub manus:
 Tum demum aptabo me scenæ atq; fabulæ
 Accommodabo, fucis mantellum obuiam
 Aliquod meis erit, concendo in editum
 Hunc locum, vt frequens huc ad me concio confluat.
 Verum quid potissimum, vnde accedat spes lucri
 Hic pollicear, aut commaniscar? hoc nec non

Placet

COMŒDIA

Placet, illud? haud expedit: hau quid si sic nihil
 Minus, hem quid illud? friget, deniq; repperi
 Res compendioſa veritas eſt, ſanctaq;
 Nimirum ſuperorum conciliat & hominum
 Animos: ipſam ſectantur, inquirent, amant
 Hinc quaſtum facere, & hinc victum corradere
 Contendam hodiernum: accurrite mortales bonum
 Summum adduco venale (euge en numerus bonus
 Hodie procedo pulchre) nempe cœlicam
 Illam veritatem, eam tenete, ſtate quid
 Fugitis? quoniam manete, ſtupidioreſ caudice
 Sunt, parieti loquor, odioſa eſt veritas:
 Tamen obſtinatè vt cœpi proſitutum præmiâ.

Actus tertij ſcena ſecunda

Septenarij Trochaici.

Hedylogus   Gulo   Eubulus   Ægio.
 Hedylogus.

A Gite, ſi quis eſt mortaliu m cui libitum fiet,
 Monſtra cernere, ſpectra, portenta, & rerum miracula,
 Adſit huc, me videat, obſeruet me miretur, dabo
 Mira prodigia, in taurum, aſinum, ceruum, ſuem, aut lupum.
 Si velis quem abire: Iuppiter ſum efficio quod lubet.
 Hermes Trimegiſtus, & Zoroaſtes, Hecate, Colchis, &
 Circe, Sazana, Camidia atque Pſelli, & Marſi in me ſua
 Omnes contulere vno veneficia animo, me ſuis
 Artibus atq; dotibus imbuere. Gu. Contra fluminis
 Curſum nitor, & aduerſis agitur ratis mea flatibus.
 Ego deſtituor, hei gregatim ad illum populus conuolat:
 Quin hinc me amolior? qui quem occipit quaſtum morer?
 Eſt meo egre animo, illi ſine me obtingere quippiam boni,
 Proin turbas ciebo. He. Hermaphroditos & Tireſias creo,
 Et dapes paſetis præbeo. Gu. Nuſe, ſomnia, fabulæ.
 Hed. Vbi volo, incanto veſtigiâ, excanto prudentiam.
 Verum enim ne timueritis: veſtram ne pecuniam,
 Carminibus meis crumenis eſt veſtris huc euocem,
 Hercule non faciam. Gul. non hercule faciat, etiam maximè
 Si velit. Hed. Diuitias ſi quis expetat: magis hercle
 Sum dexter, gygis polliceor annulum, atq; virgulam
 Diuinam. Gu. Aureis diuitat nebulo fartis centonibus.
 Hed. Qui rapi à Veneribus, atq; optari à regibus gener,
 Et quicquid pedibus tetigerit, mox fiat roſa poſtulat
 Phyltra, pocula amatoria poſtremum omnes dabo gratias.

Gu. Ger

DE SAMARITANO.

Cu. Terræ germanæ, & *ἄγρια λυγρῶν*. **Hed.** Si pericula
 Omnia omnis immunis mali transire gestias
 Præsentissimum offeram amuletum, & baculum laureum.
G. Maximus nugator, fascinator ignauissimus. (is perditū.
Eu. Quin inquam mane, mane obiecro. **Æg.** Maneã. **Eu.** Quid te
Æg. Perditum? quid hauriam tantum mali, nunc si audiam
 Paululum facetiari, & nugari, animi gratiã
Eub. Perieris si quæ ille fabulatur, immitas tuis
 Auribus. **Æg.** Logus me perdet vnus? **Eub.** Vnus te logus
 Inquam perdet: idq; nõ repente, at sensim ac clanculum.
 Namq; vt carcinus malum inmedicabile, totum haud corripit
 Continuo corpus: nec hominem protinus phthisis necat,
 Sed mala hæc serpunt, diesq; aliquot exitio proferunt,
 Sic colloquia praua, herbescentem segetem mentis bonæ
 Paulatim necant. Aures igitur tuas nisi clauferis,
 Delicatis, mollibus, ineptis iocis: heu claudier
 Fontem sentiet benignitatis patrię tibi.
Hed. Deliros acheronticos senes, etiã qui iam alterum
 In charontis cymba posuere pedem, reddo pristinę
 Quam libet iuuentuti, **Medeę** exemplo nobilis
 Fando si audistis cepisse reiuuentscere **Æsonem**
Medeę opera. **Cu.** Ne frontem impudenter perfricat scelus
 Confidenter enim garrit, cuius neq; pes compareat,
 Neque caput, bibit vel ex gallo amne vel Iarũ atraque
 Bilis agunt hominem, mitte **Æsonem** at Peliam vide vt perit
 Illi dum parat iuuentutem **Medeã** reducere, hic
 Aureos promittit montes, mellaque & hibleos fauos,
 Quñ neq; apiculam, immo aut plumbeũ nummũ ne habeat quidẽ
Æg. An flagitium est festiuus leporibus operam dare
 Exiguam? **Eub.** Sub omni lapide scorpius dormit tibi,
 Insidias vbique tendit diabolus, prorepat &
 Querit rimulam angustam, qua blanduli lenocini
 Infumet, vel semivnciam, quam quum transmiserit,
 Iacet enemis animus tum fenestram amplam libidini,
 Pandit omnem ad nequitiam: vitiorum erumpunt agmina,
 Parua initia eorum erant: qui sunt nunc perditissimi,
 Per gradũs serpit malum: vt cepit resistere in limine
 Opprime dum nouũ es. **Æg.** Ach tu enecas me religio irrita est
 Excolare culicem: si camelum temere glutias.
 Non recte ex anguilla peiorem facis angue viperam.
Eub. Ach si sapias **Ægio:** liquido sanẽ & facile intelligas,
 Demissa in animum tenerum iocularia quantum efformant.

Hiccebra

COMŒDIA

Illecebra illecebram parit, Lycurgus & Cato & Helias,
 Ad nequitiam possunt si auscultent profecto adducier
 Aeg. Aufer isthac, etiam si alliges me tormento ferreo
 Non me retineas. Eub. Eia manc, abiit operam perdidit
 Hed. Tam capitalis ne mini est hostis, quin si libitum est mihi
 Conceptis queam verbis sarcire integrè gratiam,
 Et redire cogam in gratiam longe efficacius:
 Quam aut Iunonis aut Veneris cesto. Gul. Vt ei dii malū diunt
 Sic hiberas nugas, atque portentosas nœnias
 Blaterat. Hed. En ego me comparo vt specimen dem artis meæ.
 In manu mea vestri sunt animi confestum sacros
 Vt susurros murmurarim, vos vel ingratis mihi
 Conciliauero, quin momus ille sentus, squalidus
 Et fame æger nimia, qui nunc iam ex diametro pugnat in
 Me, odium ponet, dextram iunget, fauebit candide.
 Gul. Vt confidit fascinator? tenebras cudit, verba dat
 Hed. Accingor: date operam, si non re ipsa comprobauero:
 Quæ expectatis: sim ridiculus asinus inter simias.
 Iuppiter, Venus, triadescq; prospere reducite in
 Gratiam æmulos, Mercurio dextero internuncio
 Iras, carmina, arterite mea, tu mihi qui male vis, redi ad
 Mentem *λυσι κωισομ το όρνισομ σπινδλι πρδς τομ βροχόν*
 Sincretismus e re est nostra, non pugna, at pax fert lucrum
 Spectatores hoc nisi carme, plane erga me candido s
 Vobis infudit animos, multatoc occidite funditus
 Me. Gul. Satius profecto est cum homine inire gratiam bonam
 Quippe ei si comoda congruunt, vt propitios deos
 Dexteroscq; habet: recipiar in partem confortij
 Album addo igitur calculum, Theseus redditus ex zoilo
 Hem, tuus sum, non meus, beneficiis ita me tuis
 Alligasti, tu qui hic consutis lemurum & magicis dolis
 Adfas. Hed. Immo equidem, tunicis consutis adsto non dolis
 Gul. Hau, hau, homo tum sanus es? cui tunicis hic adstare te,
 autumas, non pedibus. Hed. Callidè hercle tu atqui men vides?
 Haud assum pedibus. Gul. Ira profecto elixum te mauelin.
 Aeg. Euax lepidos homines, delicias loquuntur & rosas
 Merorem exturbant, animi propulsant ægriitudinem.
 Gul. Hem, nunc tu illud infra, est noster, inhiat escam, hamum
 vorat.
 Hed. Exemplum artis en aliud meæ otuum hoc hic quod cernitis
 Auferendum ad antipodas fugiis mandabo manibus
 Et fict. Aeg. Papæ. Hed. Proserpina Pluto Aleæo Cebere,
 Auferte

DE SAMARITANO

Auferte hoc hinc quo volui foras, videt in demones
 Oblequi nobis? heus reddite hoc idem. En fabseruiunt
 Iterum hem mando, vt huius sit, penetrabile mox annuli
 Liquido cernitis: quam prompti, quam praesto vsq; obtemperant.
 Proinde sumite hoc cenaticum genij parasitici
 Pro vestra bona opera hostimentum leue, adeste heus denuo
 Efficite hoc vt lintheum ardeat: neq; tamen incendio
 Vllam contrahat labem, en igne ardet, & immune est mali
 Omnis, ecce mea ipse capio, contineo seruo manu
 Ignem illesus impune. Æg. Hei, quo munere hic non dignus est
 Gul. Liberali me hercle tu quidem praeditus es indole.
 O magne spei expectationisq; adolescentule.
 O olim tui quanta ingenij decurrant flumina:
 Quam clare impetus virtutis edas, nisi retunderet,
 Reprimeretq; acumen istud, inhumani iugum patris?
 Hed. Maeste animi iuuenis, nusquam ars tantam laudem inuenit
 mea.

Nec parauit amicos praeter te, tam stupidos, caudices,
 Plumbeos, inertes lapides fungos, atq; imagines
 Hominum videas verius quam homines: apud quos sit fame
 Pereundum, priusquam his quicquam suppeditetur artibus.
 Æg. Vach tantas adeo iacere artes? ne formida tibi
 Virtus vt desit, curaberis a me, quin penarium
 Potius compilabo patris. Este animo interim bono.

Actus tertij scena tertia,

Trimetri Iambici.

Megadorus.

H Vi quidnam hoc est? quæ isthec est perturbatio?
 Et precipitantia? lam dudum incursum domum
 Accurrit filius, exanimatus, insolens
 Anhelans, penè effregit foribus cardines,
 Raptim in culinam se dedit vbi, nescio
 Quid, nisi surripuit quicquam escarium. Inde tum
 Foras extemplo proruit se, hoc vt mali
 Portendat quippiam, animus anxius in metu est.
 Argumentum est mali importuna celeritas.
 Vach, cui nunc credas? Ita rara est homini fides.
 Nam pedagogo gnatum Eubulo tradidi
 Seruandum, formandum, imbuendum moribus
 Atque literis materiae artificem scilicet
 Probum adhibui, hoc cene est boni officium viri?

B

Sunt

COMEDIA

Sine arbitrio inconsumtum, incomitatum, vagum
 Sineret quod fert libido, quo impellit animus?
 Expostulabo grauius hanc licentiam
 Cum homine, verum est ne hic quem video coram? ipse est,
 quo rem resciscam: uti se habet, exploratus,
 Assimulabo quasi nihil horum nouerim.

Actus tertij   Scena quarta
 Senarij eiusdem generis cum vno septenarij
 Eubulus   Megadorus.
 Eubulus.

AT at quid agam nec quid tentem sat scio,
 Iniquiore nunquam quod sciam in loco
 Fui, quam quo nunc sum, ad eam ne & faciam patri
 Palam, quantum experge facit malum Aegio
 Sibi an caelem? loquar ne? incendiam acerrimum
 Ita acre gestat acutum in pectore, taceam
 Quasi huius adiutor nequitiae: deputer
 Quouis supplicio dignus, sic refundere
 Flagitia discipulum in magistros assolent,
 Praeterea ubi rescierit: adeo commode
 Fortasse tractet adolescentulum: luto
 E cenoso eliciat, atq; a me amoliar
 Simul crimen, at ubi inueniam iam herum sed heus
 Ellum, here salue. Meg. Equid noster? hem tum pedem abeo?
 Eub. Heu here. Meg. Quid lachrimas? saluus ne est? Eub. Vellem
 quidem.

Me. Me miserum perii, perii? Eub. Haud ut tu autumas.
 Animi laborat egritudine. Me. Oh quid audio.
 Eub. Disciplinae iam dudum nostrae transfuga,
 Ad parasitos, nugones, ad veneficos
 Circumforancos atq; magos deficit.
 Illis operam dat, adheret contumaciter
 Me reicit, fastidit, odit, despuit.
 Meg. Heu tales nactus est praecceptores? capra
 Gladium. Eub. Megadore affectat ad crimina viam
 Per angiportum perque anfractus deuios
 Amens iam nunc hac se proripuit, nescio
 Quid celatum sub chlamide gestans, sequor
 Quo' ruis inquam. Eho dum ad me, resiste paululum
 Ille obfurdere amabo mi Aegio volo
 Te paucis, tantundem, fugere ipse quasi lupus
 Clamorem, iamque se e nostro subtraxerat

Aspectu

DE SAMARITANO.

Aspectu, Megadore Megadore. M. Lachrimas
 Vehemens mihi absomit dolor, hæc est diaboli
 Teclina hanc exorsus est telam, quo illum auferat
 Nobis nec faciet. Eub. Aspergis aquam. Me. Spe trahor
 Non parua illum porro affururum saluum, vbi
 Iuuentus refrixerit, vbi pernituit sui
 Animo morem nunc gerit, olim sapiet tamen.
 Porro meditata & formidata, aduersa sunt
 Omnia mihi. Itaque finge, molire, effice
 Opera consilio industria, quantum potes,
 Redeat dehinc in viam, quod si te sensero
 Officio deesse: nec conari sedulo
 Hic, intellexitne exempla haud leuia manent
 Te, abs te, si pereat, eius sanguinem exigam.
 Eu. Bona verba quæso. M. Quod res est dico. Eu. Dehinc
 Operoso & vigili te esse animo Eubule impero.

Actus tertij scena quinta.

Hedylogus. Gulo. Aegio.
 Scenarij Iambici & Trochaici,
 cum vno Septenario.

Hedylogus.

Malum igitur à me mendicas tibi furcifer?
 Faceffe, sis à me, abin. Gu. Abeam? He. Quid tibi rei
 Hic es? G. Nempe quod in balneo cani, hoc idem
 Esse censum hic mihi? Hed. Nempe id ipsum, cho mihi
 Non licere rem meam me solum vti, volo
 Loqui atque cogitare? te sine arbitro?
 Quid tu malum me sequeris? Gu. Decretum est mihi
 Quasi umbra siem quoquo tendis te persequi.
 Hed. Quid si directus hinc abeam in malam crucem?
 G. Est certum mihi tecum ad crucem vsque pergere
 Teque si detrectet carnifex: suffigere
 In sublime, qui pascas coruos? He. Quid resistas?
 Amolieris te hinc, malum, heus umbræ? G. Siquidem
 Prædam ex æquo facis diuidiam, quæq; me
 Contigit, partem actutum das. Hed. Siquidem tibi
 Infortunium dabo: nisi hinc te protinus
 Aufers. G. Tum me tum verbis proteles tuis?
 Ne fiam lucri, qui & laboris particeps
 Fui. Ae. Opportunè huc contuli me: vt fabulam
 Hanc spectem, & suauiter arbitrer. H. Cessas loqui
 Proteruè? tantum si lubet: hem cape, tange sis

COMEDIA

Gu. Ne me irritasses: crabro sum irritabilis.
 Fames & mora bilem in nares mihi conciunt
 At contumelia ista acuit iras. Hed. Itan
 Verò auferas? heus carnifex? Gul. Trifurcifer
 Feris? hem tibi, tu quoque vicissim vapula.
 Aeg. Ha ha he dum velitantur, certant, raptitant,
 Et discernunt pugnis rixisque: vter cibo
 Potiatur: hic vt solus, ille fortis in
 Partem, vt recipiatur, vterque à cibo excidit
 Ex ipsis suis bolum amifere faucibus
 Feruescente enim certamine, en vorax canis
 Aduenit, rapit depositam humi escam, atque illico
 In pedes se dat, risu emorior, quàm gaudio
 delibutus est Molossi animus? vortit bene
 Ipsi profectò, at illis infelicitè
 Vt vulgo solet inter quos malè gratia coit,
 Perniciosa omnibus est semper contentio.

Actus quarti Scena prima.
 Oronarij & Septenarij Iambici.
 Diabolus Hedylogus
 Diabolus.

Vbi tandem meos inueniam? vbi nanciscar? differam,
 Dilacerabo infortunis, vach tam segniter ac frigide
 Mastigias delegatum sibi curare negotium?
 Tantæ ne molis, tantæ industriæ, imperitum omnis rei
 Iuuenem ad nequitiam pertrahere atque persuadere, quo solum
 Vertat. Hedylog. Quis hic loquitur? nullus sum, herus est qui
 vtinam aut hic non sit, aut
 Ego alibi, tam edepol est toruus, si sinapi vicittet,
 Adeo hercle triste m. reddi posse nunquam censeam
 Iracundo Iracundior Hadria: Stentore clamosior,
 Minus quietus Euripo, nequit consistere,
 Ita est homo, semper iurgat, turbat, mulciat, malo enecat.
 Quid vis potius quàm tam violentum imperium perferas,
 Sed cesso me hinc surripere? eia age subita te mox subtrahè fugi
 Hedyloge. Diabo. Quem malum audio hic: tam nequitia & cu
 minum
 Caput, talaria induas, surripiasq; hinc te protinus?
 Vos quærito stabula flagiti ad eon cessatum oportuit?
 Hem, nondum lacteis inclusistis illum ter venesci?
 Hed. Non potis est sic Eubulus Padagogus instruit, monet,
 Infidias

DE SAMARITANO

Infidias indicat, nostrisque clypeum telis obiicit,
 Diab. Furcifer iniectam tragulam seni, factamq; fabricam
 Oportuit, & eiectum omnem à parendo discipuli animum.
 Id si succederet minus ex sententia: sacra anchora
 Soluenda erat, nostrisque pugnandum triarijs.
 Hed. Adeo inuolūtē & nodosē loqueris ænigmata.
 Non hercle intelligo. Dia. Non hem. Hedy. Non Hedylogus ego
 Sum haud Oedipus. Dia. Nempe ego aperte dicā tum nescis &
 Includi quasi sagena, multorum milia hominum?
 Sagena hæc est voluptas, qua seueros iam diu
 Frustra omni telorum genere oppugnatos, tandem sub iugum
 Subigimus: ille hac machina, hoc erat pulsandus ariete,
 Voluptatis species ob mentis oculos posita, adamantinos
 Irrisibiles & ferreos rapiet ad nequitiam titos.
 Quantumuis luctentur: si fixus heret viatus in animo
 Hac concussi balista, hac obruti cadent phalarica
 Quid intellexit? an nondum etiam hoc. Hed. Immo probē.
 Dia. Hac igitur nunc in harena desudascite.

Actus quarti Scena secunda.

Scæzontes.

Eubulus Dromo.

Eubulus

HAc illac circumcurſa Dromo, caue sodes
 villo confitas in loco: nisi iumentum
 Adductumq; prius curaueris herilem ad me
 Filium: idem porro vt faciant: quisquis est nostræ
 Familiæ commoneto, si expetunt illum
 Saluum, audio in puerum fallaciam intendi
 Ineuitabilem: nisi iuauamus nos,
 Et summa nimirum ope: nam voluptate
 Adoriri adorant, violento admodum telo &
 Ingente non temerè aiunt fabulæ, visa
 Medusa in saxa extemplo abiisse eos qui illam
 Vidissent: sic Diana quoque suum arbitrum
 In ceruum mutauit, ratione eadem, quum
 Voluptatum illecebra deuinxerit sese
 Semel animus: ingratis eadem relabetur
 Ad consilia, quasi sus ad volutabrum,
 Nec meminit aut virtutis, aut honestatis,
 Tanquam qui Lothon edit: patriæ terræ
 Redditur immemor è sue grillus reculauit
 Refutui: vt Circes biberat poculum; cantu

B 2 Mul,

C O M O E D I A

Mulſi Sirenum, periere ratè ſubuerſa
 Docent exempla hæc, vitæ ſemitas illos
 Nunquam apprehenſuros, qui amplexi voluptatem
 Hac delinſi ſunt ſemel, amplius dico
 Aſpectus exurit, derorquet ad praua
 Exeſt medullas incunabula æternæ
 Mortis cupiditates, transfundit in mentem
 Aegio animi fenestras ſedulo adſeruet.
 Ne mors illac ad animum ſubdole irrepat
 Hoc vt ſuat: neruos intendit huc omneis
 Iniquus grex, Id noſtro nuncia raptim
 Ego hac approperabo: illac curſitato tu
 Ocius, opus eſt factò. Dr. Opera dabitur, Eubule
 Vale noſtrum iter vtriuſq; bene deus vertat.

Actus quarti ſcena tertia
 Diabolus   Dromo.

Diabolus.

NVm noſtras ille, huc magnis qui affectat viam
 Gradibus? non Megadori eſt, vt grallatorius
 Grandes grandit gradus? nimirum ſubolet hiſ,
 Quod machinamur, eludendus hic eſt mihi,
 Ne pugnam nobis ſue turbam dat aliquam,
 Dum ad nequitiam in noſtro docetur Aegio
 Ludo. Dr. Moue abs te omnem moram Dromo atq; age
 Hanc rem, vbi nunc illum inueniam? quod ſi quis mihi
 Eum indicaret: quiduis optatum feret.
 Dia. Abigendus ille hinc mihi eſt, heus tu apage ſis
 Te hinc. Dr. Tu ire quemq; publica vetes viæ
 Dia. Ita hercle verò veto: adeoq; infortunium
 Inuenies niſi celere maturaris fugam.
 Dr. Atqui hæc vis eſt. Dia. Sic ſum nihil refert mea,
 Dum id quod volo modo impetraſſo. Dr. Durus es.
 Dia. Nullus gratiam moror aut ingratiæ
 Maleficio adiungere mihi non beneficio
 Conſueui hoies. Dr. Quin quo me herus ire vult ſuus?
 Dia. Quin nihili facio. Dr. Quin ingratis. Dia. Quin nec
 Pol ſinam. Itan pergis maſtigia? hu vapula.
 Dr. Hei mihi, ſed eccum quem quero, dictator en
 Nihili in minimi præſij ſenatu præſidet:
 Nec mihi conferre cum homine ſermonem licet,

Neque

DE SAMARITANO.

Neque malarum rerum autores refellere.

Aëtus quarti scena quarta

Oſtonarij Septenarij Senarij, Tambici

Septenarij Trochaici nonnulli.

Aegio Hedylogus Gulo Diabolus.

E Cqd Sarcophilia amat nos? He. Amat? an ardeat poti? roga
Ae. Ain? H. Nō sic flammiumomis ignibus Aethna flagrat.

Ae. Pol beas

Me. G. Miſera ſomniat te cogitat, te deperit, ita ſe

Cruciat, macerat affiſtat miſera præ amore, faſtidirier

Se abs te ſiſentiat: perierit e veſtigio

Prudens, volens, videns, viuensq; ſic deamat medullitus.

Non eſt quod cauſeris, non amari cuiq; incognita:

Vnde hinc notio me? Aeg. Pulchrē ſcrupulum ex animo eximis.

Gu. Dum virtutes prædico tuas, quaſi Naphtha incendio

Rapitur. Hed. Vt ingenua eſt & liberalis: oppido eſt

Aegre illi, tam arte contenteq; haberi te, nam ſpiritus

Generoſus, libertatis eſt amans, proinde te citat

Libello venereo: hem ſume literas ſui amoris indices

Ae. Sarcophilia Aegioni ex aio plurimam

Dicit ſalutem, mi animæ miſereat tui

Te, vt me tui miſertum eſt, itidem te mei

Iuxta miſereat mea voluptas, mel meum

Mea lux, meus ocellus, mea vita, corculum

Meum, amore languo nimio, & inſtar niuis

Sole incaleſcente liqueſco, niſi te mei

Miſereat itidem, vt eſt miſertum me tui:

Occiſſiſſima ſum, vt tu etiam eſ occiſſiſſimus,

Veni duos vna ſerua opera, ſi duos

Nolis: vt me malo dignam exitio putes:

Tu indignus eſ qui interea, ſis curæ tibi.

Veni mi pulle, veni mi paſſer, carceris

Tui deſere pedorem, fuge tyrannidem

Duri patris, qui te geniumq; nobilem

Iſtum, omni fraudat fructu gaudi, vale

Paleſtra ex Hierichontea, o iterum vale.

Vix apud me ſum, ſic ardeo, æſtuo cupidine,

Dia. Heus flagricibæ adiciſte virus ſerpentibus, & addiſte oleum

Camino, quem petat turdus cibum à tranſſenna oſtendit

Hed. Ohe teneo, vin Aegio videre tuę vultum candidum

Veneris, & luculentam formam, ocellos perq; amabiles

Colorem verum, os roſeum, Ae. Iamdudum iſtuc geſtio

COMOEDIA

Hed. Hem vide.

Sarcophila hic saltabit cum Cupidine,
Marte, & Como latronibus.
Actus quinti scena prima.
Senarij Iambici.

Hedylogus. Aegio Eubulus.

Hedylogus.

Viden quàm sint tibi secundæ, de tuo
Amore res omnes? quid sentint? Aeg. Admodum.

Hed. Nimirum senticeto inheres aspero.

Aeg. Vbi tu quæ tam imperiose vadimonis

Vadata es venereis me? ocelli me tui

Cepere, leues nutus, collum tornatile,

Te suspiro, te inhio, ad te mea vita aduolo.

Eub. Cursando atq; ambulando contriui hunc diem,

Nec quem quæro inuenio Aegionem. Sed quis est

Delirus ille, temulentus, lymphaticus?

Au, noster est: is de quo agebam: prochi dei

Fidem atq; hominum? quis ad hunc te exagitat modum?

Quæ te intemperatæ, quæ larvæ aut monstra stimulant?

Aeg. Totum me Sarcophila tenes: duc quo libet.

Vbi sum nescio: vbi sum, ibi non sum, atq; vbi

Non sum, ibi animus est meus. Eub. Ad mentem obsecro redi.

Eheu quo Corycei te pepulere? quo

Redegere? redi oro in viam. Ac. Lux mea, mea

Animula, mea voluptas ad te vernulum ô

Meum prope ruo. Eu. Perit occisa est salus

In pertusum ingero dicta irrita dolum,

Quid verba mortuo facio? verfabere

Aegio hodie verberibus, atq; incommodis

Augeris, frigere vt cicer, vt incus miser

Cuderis, plagis, flagris, sanguine horridus.

Aeg. Hierusalem vale, vale longum. Eub. Malè

Conciliate peris: eo vt apportem nuncium

Patri cuius minime optet fieri particeps,

Mecq; expediam qua suspectus sum noxia.

Actus quinti scena secunda

Septenarij Trochaici & Iambici Senarij.

Diabolus Comus Mars Cupido

Latrones. Aegio.

Dia. Agite

DE SAMARITANO.

Diabolus.

A Gite sacri adeste symmista, plagipatida appetit,
Appropinquat infidiis. Æg. Egredius urbem commodum
Sum, ecce moles quædam ardetat, cœcussatq; cor mihi,
Et dolor animum intestinus fodicat tanquam spiculo.
Præfagit mali mens quippiam, redcam ne an progredi
Pergam: redeam? non si ipsa me reuocet salus
Amoritatibus omnibus prior est Venus
Mea, ð te iamiam amplectar. Latron. Deglubite hominem
Dispoliate, exuuias auferemus. Aeg. Hei misero mihi.
Latro. Impurum operiamus flagris, fustibus, tuber caput,
Et reliquum corpus reddamus, ex suis virtutibus
Ornate, plagis hulcerate, occidite.

Diab. Benè habet, auferte prædam, en semianimus iacet.

Actus quinti, scena tertia

Trimetri Iambici & Trochaici vno cum Dimetro

Megadorus.

D E isthac Eubule requietus esto, te
Extra noxam esse sat scio, ne lachryma
Nobis ratio inita est, illius vt sita
In tuto res sit, Samarites meus vnicus
Mea potentia, meus sermo, meum brachium,
Verum aget Samariten, voci congruet suæ.
Seruatum curabit nobis & redditum:
Verum ne tanti temerè redimam, perditum
Tentabo primùm minimo, deinde paululo.
Quodsi non queam, at quanti queam
Hæc gratia Sacerdotem cum victimis
Legabo, siquidem iuuerit: sin hoc minus
Leuites ibit legibus instructus sacris:
Postremùm destinabo Samariten meum.

Actus quinti Scena quarta,

Trimetri vt superiores.

Sacerdos.

I N lauta ne esse parte me, atq; acta benè
Censeo, cui aduersus violentiam hostium
Obsidentium hæc itinera, dedit deus hostias
Quibus benè si viar, propitietur mihi pater
Cæterum illi tam indignis exemplis saucio
Nihil queant conferre, doleo feminecis vicem
Actus quinti Scena quinta.

Trochaici septenarii

COMŒDIA

Leuites.

Non est vltimæ infelicitatis ducendum loco,
 Si cui cœlestis mysterij, tradita sunt oracula,
 Præscripta à deo lex & magni decreta numinis
 Cœdita sunt nobis, quibus quid phas sit, quidq; sit nephas
 Exploramus haud incitè, sicut lapidem ad Lydium.
 At bruto, insulto, fatuo si hæc enarrare ceceperis,
 Nihilo plus agas, quàm si des operam vt cæco purpuram
 Offeras diiudicandam, aut surdo referas fabulam
 Quin irritamenta & illecebras peccandi suscitant,
 Nisi Deus retundat mentis impetum, & præmolliat
 Animum. Proin quum lex mea præsidij nil ferre huic queat
 Etummosum adire agrum, quem neq; re neq; verbis iuues
 Progredior igitur, mando illius affecti curam Deo.

Actus quinti Scena sexta

Trimetri Iambici

Samarites. Ægio.

Samarites.

Non me piget agere, quod fugitant liberi alij
 Qui dum paternæ fontem munificentiae
 In alienis aliquanto vberius sentiunt
 Aperiri, metuunt posse tandem claudier
 Sibi ad fundum profusa abierit largitas
 Benignitatis idcirco præcidere
 Venam, operam dant, ego contra si cui benefacit
 Pater, ex animo gaudeo, si quæ mittit manu
 Approbo in hæreditatis amplæ ius meæ
 Adoptat, id sanè lubente me facit:
 Sin malè meritum beneficia adiungit sibi,
 Laudo, ad solem comparo, qui lumen omnibus
 Fruendum vltro suum dat, si quenquam abdicat
 Ob flagitia, quæ facit illiberaliter
 Animi me ango, quod possum enitor sedulo
 Manibus ac pedibus qui restituatur gradum
 In pristinum, & in idem vsq; insto incumbere
 Ach quantam adfert animo meo ægritudinem
 Adoptati iam pridem fratris calamitas
 Eheu videns horresco, sanguine fluidus
 Corpore lacero, vulneribus altè hiantibus
 Sanie atq; tabo squalidus, aspectu horridus
 Iacet, cheu oculis triste spectaculum meis

Vident

DE SAMARITANO.

Videns excrucior, commouentur viscera
 Mihi omnia, quo mihi iumentum, vinum & oleum?
 Nisi hæc præ fratre post putem? vtraq; vbi opus est?
 Quid cesso adire, atque oleum vinumq; addere.
 Cruentis plagis? Frater euge, animo es bono.
 Sodes ne metue, en infundo charismatis
 Tibi gratuiti oleum, quo sis gratus deo &
 Charus & electus, hoc est oleum gaudiij
 Atque exultationis. Itidem vñs meri
 Qui sanguis vix est plagis confert adhibitus
 Quis circumuecto magno studio linthea
 Vt fote melius coeant, tibi neinpe scelera
 Remitto, & charitate teo te colloco
 Meum in iumentum qui commodius hoc iter
 Conficias, & incarnationis te meæ in
 Vehiculum traduco, quo languores fero
 Cunctorum, namque ego plexus sum humanum ob scelus
 Quiesce hic. Æg. Merito maximam habeo gratiam
 Tibi, ab orco in lucem & vitam reuocas, eram
 Nullus, restituis me, excideram omni spe, patris
 In gratiam reducis me, meritissimo
 Amo te. Sama. Istam fac teneas mentem, & quid
 Possiem amicus, comperies magno tuo bono

Actus quinti Scena septima

Trimetri Iambici cum septenario.

Stabularius. Samarites. Ægio
 Stab.

STabulum hoc est Pandochium hic constituit herus
 Receptandis curandisque familiariter
 Peregrinis vniuersis, qui huc diuerterent.
 Meque hospitem dedit, hospitem æque omnibus
 Esse iubet, duci qui nolit, iubet trahi
 Pij exemplo Abrahæ & Loth: quod sumptifacio
 suppeditat de suo, nec sumptus sumptui
 Ducit, quantumcunq; expendo, semper dati
 Rationem superat acceptum, sic copix e
 Cornu influit, intendere me semper & erigi
 Occasionem in omnem mandat, deputat
 In lucro sibi, quod beneficit de suo, exeo
 Itaque huc obseruatum, ne quis beneficij
 Expers prætereat: sed quis hic est, videon Herum?
 Certè ipse est, Salue iterum atque iterum optato ades

Here

COMOEDIA

Here. Samar. Credo, quia seruis tam liberaliter.
Stab. Si quid ago aut egi quod placet, gaudeo equidem
 Idque esse gratum tibi beneficium aestimo.
Samar. Huc fortunatè ades æger, si cui contigit
 Vnquam auspiciatò esse ægro. *Aeg.* In me istuc competit
 Idque immeritissimo, hocque est maior gratia
 Ad amœnitatem atque venustatem congruit
 Tam aperta, humana inexpectatàque
Mihi liberalitas. *Samar.* Istuc rectè. *Stab.* Sine
 Te adiutem *Here:* renuit en quàm familiariter
 Introduce, quæ gerat arbitrari lubet
 Hic per ruinam. *Proch* summe deus, curat, lauat, fouet,
 Depositem demulcet, curat, lauat, fouet,
 Solatur, nullis denique verbis dicere
 Queam, quanta pius sedulitate studio &
 Quasi officiorum sollicito certamine
 Totam hanc emensus est noctem, videre me
 Iuuat, iuuat vsque morari, nulla sentio
 Noctis tædia: sed nunc huc egreditur foras
 Quicquid me obire muneris velis: tibi
 Me dedo, obsequi quiduis impone, impera.
Sama. Misero quod benefit id demum gratum est mihi,
 Proque istis meritis gratum me & numen fore
 Olim cognosces in die illa, utque grauida
 Gratia sit illa cumulatissimis bonis:
 Adduxi huc hominem calamitatibus oblitum,
 Quem tibi curandum mando, tradoque
 In accepta refer. Accipe, hem denarios
 Duos hos, quod si quid facias impendij
 Hæc præter, confice tabulas, atque id refer
 In rationes, & dum tecum in reditu puto
 Reduc ad calculum: reponamque ampliter
 Tibi. *Stab.* De isthoc animus in tranquillo est mihi,
 Lubens in hoc incumbam, & morem tibi geram.
 Vale, o *Here,* concedo intro, ut ægri curam agam
 Congratulor homini, atque gaudeo mihi
 Illi salutem, mihi parata præmia

Morio

Spectatores, hic si manetis, denuo
 Huc illi dum exeant ad vos, perit opera
 Vobis, Intus conficietur negotium.
 Ægio comiter excipitur, in tus Pandocheus.

Num

DE SAMARITANO.

Nummos dispenfat, qui si mihi sint crediti,
Minimè domi, sed in popina absumerem
Neu Samariten expectate, haud hodie aderit.

PERORATIO.

Tace verberò, quin spectatores optimi
Agite, expectate venturum dominum, quia
Vita vigilia est & palma posita est vigilibus
Non temerè est nec vacat mysterio, hospita
A Samaritano Christo non nisi duos
Nummos, eosque argenteos decadi sacros
In impensam dari, nimirum symbola
Vtriusque legis Mosæ atque Euangelæ
Aut præcipui vtriusque mādati vnde lex
Dependet vniuersa, & magna oracula
Vatum, hæc argenti candorem sancta retinent
Et puritatem, spectantque sacrum ad decalogum
Stabulario traduntur. Est Stabularius
Autem gratis homo. Scriptum est deus de proximo
Mandauit vnicuique, sed huc non respicit
Noster Samarites, designat enim ecclesiæ
Capita & columnas qui à Petro quasi per manus
Lampada cursu accepere commissi gregis
Curam, Petrus suis cum successoribus
Est Pandocheus, illi nummi sunt traditi
Euangelici: neque erogare solum habet
Illos: sed & alios sua pro industria
Sed vestram spectatores personam Ægio
Præfert, vos estis hiulci laceri, faucii
Plagis vitiorum in tactis à cacodæmone
Semper sollicitante ad pessima, ne metuite
Tamen vbertim vino madetis & oleo
Christi, alligatis vulneribus feliciter
Oleum spiritus est sanctus, his nouissimis
Diebus effusus in omnem carnem, deus
Omnes saluos vult fieri, vinum sanguis est
Eius in eo tincti estis, & vt erratici
Ouis reducti in stabulum moriens omnia
Ad sese traxit dominus. Alligatio
Vestrorum vulnerum numinis est charitas
Qua donat, delet, abolet vestra crimina
Veruntamen adhuc infirmi estis: nam caro

Nescio

COMEDIAE

Nescio quo fato est agra ad munia spiritus
Quapropter Pandocheo cui vos tradidit
Iesus, ex animo morem gerite, & vti
Paulus ait subiaceat. Peruigilat enim
Pro vobis. Ergo in Pandochio beneuoli
Curatorem admittite, simul caete ne
Eius praescripta despuatis. Sic dies
Hic vobis fortunatus fuerit. Plaudite.

COMEDIAE FINIS

TANGIT MONTES

ET FVMIGANT

ANTVERPIÆ
Typis Guilhelmi Montani. Anno salutis huma
næ sesquimillesimo trigesimo
nono
†

